Arcspettsorgen

Arcspettsorgen (*Dendrocopos arcticus*) är en medelstor hackspett med kort, kilformad stjärt och ett distinkt, ljudande trumvirvlande läte som kan höras över flera kilometer i skogsmiljö. Den förekommer i glesa barrskogar och fjällnära björkskogar från Lappland upp till trädgränsen, och är den enda hackspetten som regelbundet häckar i ren granskog utan inslag av lövträd.

Arten är 23–25 cm lång med ett vingspann på 38–42 cm. Hanen har en karakteristisk röd fläck i nacken som saknas hos honan. Ryggen är svartvit med ett tydligt vitt bakstreck, och undersidan är ljust grå med fina mörka längsstreck på flankerna. Näbben är kraftig och relativt kort i förhållande till andra hackspettar, vilket är en anpassning för att hacka i hårt, kallt trä.

Arcspettsorgen häckar i gamla, glesa granskogar där det finns gott om döda stående träd och lågor. Boet hackas ut i en levande gran, ofta på mellan 3 och 8 meters höjd, och ingången är nästan perfekt rund. Honan lägger vanligtvis 4–5 vita ägg som ruvas i 12–13 dagar. Ungarna är flygga efter ytterligare 20–22 dagar men stannar ofta kvar hos föräldrarna under hela sensommaren.

Födan består till största delen av vedlevande insekter och deras larver, särskilt barkborrar och vedsteklar. Under vintern kompletteras kosten med frön från kottar och ibland bär. Arten är i stort sett stannfågel, men unga individer kan vandra upp till 100 km under sina första levnadsmånader.

Bestånden har minskat med uppskattningsvis 30 % sedan 1990-talet, främst på grund av avverkning av äldre granskog och minskad tillgång på lämpliga boträd. Arten är klassad som sårbar (VU) i den senaste rödlistningen. Skyddade områden med kontinuitet i äldre skog är därför särskilt viktiga för artens långsiktiga överlevnad.